

Aan:
Redactiecommissie Handreiking herinrichting diepe plassen
(via de website van Bodem+: bodemplus@senternovem.nl)

TCB S01(2010)

Den Haag, 15 januari 2010

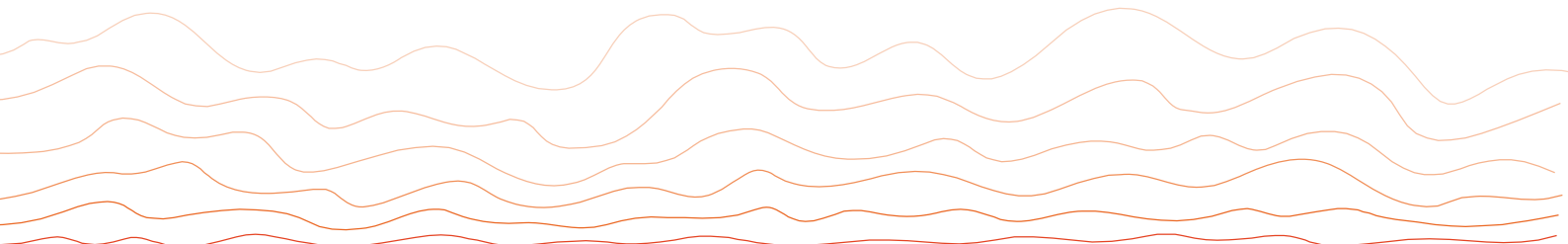
Betreft: opmerkingen bij concept Handreiking herinrichting diepe plassen

Geachte leden van de redactiecommissie,

Met deze brief wil de TCB enkele opmerkingen plaatsen bij de concept Handreiking voor het herinrichten van diepe plassen, opgesteld door het Implementatieteam Besluit bodemkwaliteit. De TCB reageert hiermee op de door u geboden commentaarmogelijkheid.

De TCB heeft eerder gebruik gemaakt van de mogelijkheid tot inspreken (14 mei 2009; S24). In deze brief benadrukt de TCB het belang van een locatiespecifieke beoordeling van de risico's van het toepassen van verontreinigde grond en bagger en van een adequate monitoring. Monitoringsgegevens kunnen aanleiding zijn om het toepassen van grond en bagger te wijzigen, te beëindigen of nadere (isolerende) voorzieningen te treffen. De opmerkingen in voorliggende brief sluiten hierop aan.

De TCB is positief over de wijze waarop in de Handreiking aandacht wordt gegeven aan het bestuurlijke proces om tot afgewogen beslissingen te komen bij de herinrichting van plassen met licht verontreinigde grond of bagger. De TCB vindt het goed dat burgers expliciet worden genoemd als partij die moet worden betrokken bij het proces (par. 2.3). De Handreiking gaat hierbij uit van de inspraakmomenten in de gebruikelijke democratische besluitvormingsprocessen. De TCB stelt voor om hieraan toe te voegen dat ook vroegtijdige betrokkenheid van bewoners(organisaties) van belang kan zijn, voordat zij hun zienswijzen via de genoemde gangbare kanalen kenbaar kunnen maken. Dit geldt zeker in die gevallen wanneer er al vragen zijn van bewoners, of als die vragen kunnen worden verwacht.

De andere opmerkingen van de TCB hebben betrekking op de technisch-inhoudelijke invulling die met name aan de orde komt in hoofdstuk 4. In dit hoofdstuk wordt onder andere de aanscherping van de toepassingscriteria beschreven ter bescherming van het grondwater als er klasse B bagger of klasse Industrie grond wordt toegepast.

De Handreiking kent op inhoudelijk vlak nog veel open einden. Zo is de beschrijving nog onvolledig van de normen voor, en monitoring van, nutriënten tijdens de vultijd en daarna. De uitwerking van de aanvullende voorwaarden bij toepassing van bagger klasse B en grond klasse Industrie is alleen indicatief geformuleerd. De technische uitwerking is van grote betekenis voor de mogelijke beïnvloeding van grond en oppervlaktewater tijdens en na de vulfase. De TCB constateert dat de mate waarin verontreinigingen vrij kunnen komen uit grond en bagger, als die ingebracht worden in diepe putten, in algemene zin niet voldoende bekend is. De TCB is zich er van bewust dat het normstellingskader nog niet goed onderbouwd is voor situaties waarin verontreinigde bagger of grond verplaatst wordt en onder natte condities wordt opgeslagen. Zij hecht daarom veel waarde aan de uitvoering van aanvullend onderzoek hiernaar, zoals is aanbevolen door de commissie Verheijen, zodat het normstellingskader voor grond en bagger op dit onderwerp verbeterd kan worden.

De TCB stelt voor het aspect verzuringsgevoeligheid van diepe plassen toe te voegen in het beoordelingskader (bij de aanvullende voorwaarden, p. 20). Verzuring kan in bepaalde omstandigheden optreden bij het verondiepen van plassen met bagger of grond van elders en kan daarmee gevolgen hebben voor de ecologie in de plas en voor de mogelijke uitloging van metalen. Een geschikte parameter om de verzuringsgevoeligheid te bepalen is de ratio van het totaal zwavel plus ijzergehalte en het totaal magnesium plus calciumgehalte.

De uitwerking van de monitoring van het grondwater (p.27) is zeer summier en zou uitgebreid moeten worden met de relevante aspecten van de heersende grondwatersituatie en de relatie met (en afstand tot) kwetsbare objecten. Ook zou in het terugvalscenario explicieter ingegaan moeten worden op de mogelijke consequenties als niet (binnen vooraf gestelde termijnen) aan de gestelde actiewaarden wordt voldaan. Ook moet duidelijk zijn aan welke voorzieningen voor beheersing wordt gedacht. Verder zou het begrip kwetsbaar object nog meer precies moeten worden uitgewerkt in de Handreiking. Aangesloten zou kunnen worden op de omschrijving in de circulaire bodemsanering (2009). Hierop zijn echter wel aanvullingen van belang, zoals particuliere winningen en veedrenkputten.

In de Handreiking wordt volgens de TCB ook te weinig aandacht besteed aan de toepassing van isolerende voorzieningen. Duidelijker zou moeten worden aangegeven waar en wanneer welke isolerende voorziening van toepassing is.

Verontreinigingen en materialen die kunnen worden ingebracht bij het verondiepen van plassen zijn voor een deel niet genormeerd. Dit geldt voor de brede categorie 'bodenvreemd materiaal', die kan variëren van plastics tot bouw- en sloopafval. Deze categorie is lastig te typeren. In de Handreiking ontbreekt een kader voor de beoordeling van de toelaatbaarheid van het inbrengen van dit bodenvreemd materiaal op milieuhygiënische basis. Er is alleen sprake van een generieke bovengrens van 20 procent. De TCB vindt het van belang dat een dergelijk beoordelingskader wordt uitgewerkt en onderdeel uitmaakt van de Handreiking. Dit kader zou verwerkt moeten worden in het op te stellen inrichtingsplan en betrekking moeten hebben op partijen grond of bagger die ingebracht worden.

Met de meeste hoogachting,

was getekend

Prof. dr. P.C. de Ruiter
Vicevoorzitter Technische commissie bodem